

# Slovenski hmeljar

## Prvi slovenski strokovni list za hmeljarstvo

Izhaja štirinajstdnevno ♦ Naročnina Din 20.—, za inozemstvo Din 50.—; posamezna številka Din 2.— ♦ Uredništvo in uprava: Celje, Vodnikova ul. 2, telefon 218

Leto V

Celje, dne 24. avgusta 1934

Štev. 17

Savinjski:

### In letos?

Hmeljska sezona je zopet tukaj. Kako bomo letos prodajali in prodali, kakšne bodo cene in kako se gibale, to so vprašanja, s katerimi si sedaj hmeljarji belimo glave.

Kar se tiče letošnjega pridelka, pač moramo priznati, da nismo z njim preveč zadovoljni. Spomladi se je sicer lepo obetalo, toda sredi maja so se naenkrat začeli pojavljati na hmeljski rastlini cveti. Prvotno smo upali, da to ne bo nič hudega, toda kmalu smo se prepričali o obratnem. Rastlina ni odgnala običajnih sfranskih panog in ni hitela k vrhu opor, da se tu razkošati; ostala je vitka in slaba, kratke panoge so zaključile s cvetom, vrhovi pa so postajali svedrasti in pretili zaključiti rast. Tedaj pa smo že videli, da bo letina pičila, tembolj ker je v začetku junija toča močno oklestila mnoge nasade. Pozneje se je sicer stanje prej najbolj zaostalih in zlasti drugoletnih nasadov precej popravilo — izjemoma se je letos zanikrnim hmeljarjem nasmehnila sreča — vendar več kot 7000 stofov štajerskega hmelja letos menda ne bomo pridelali. Obiranje se je letos čudno razvleklo in zavleklo ter smo morali začeti celo s podbiranjem. Blago bo glede kakovosti zelo različno, prvo podbrano in obrano ni najboljše, toda pri glavnem obiranju upamo dobiti tudi precej prav čednega blaga.

In cena? Mnogo smo sicer upali, toda pričakali bomo menda manj. Slično abnormalno kakor pri nas se je razvijala hmeljska rastlina tudi v Nemčiji, Češki in Poljski, kjer je mnogo trpela tudi radi suše, toda pri ugodnejšem vremenu se je stanje nasadov prav zadnji čas povsod znatno popravilo; precej podoben položaj kakor pri nas je le še v

največjem nemškem hmeljskem okolišu, Hallertau, kar bo gotovo izdatno vplivalo na gibanje cen. Zaenkrat se računa, da bo pridelek žlahtnega hmelja vsaj za kakih 30.000 stofov manjši kakor lani, dočim bo drugod, v Angliji, Franciji, Belgiji in Ameriki precej dosegel lanskega. Seveda pa presenečenja še vedno niso izključena, četudi se že mnogokje obira; saj rdeči pajek, ki se močno ponuja v Nemčiji, Češki in Angliji, v par dneh lahko povzroči nepregledno škodo in tudi peronospora v kobule še lahko prekriža mnoge račune. Eno pa je že danes gotovo: v barvi brezhibnega gladkozelenega in pa težkega hmelja bo letos zelo primanjkovalo.

Prvi cenovni činitelj torej, množina pridelka, govori v naš prilog, in prav tako tudi drugi, namreč konsum piva, ki se je letos v glavnih pivovarskih deželah precej dvignil, zlasti v Angliji in Ameriki. Letina bo še bolj pičila kakor lani, ko tudi ni bila obila, in pridelek hmelja bo vsaj manjši, za kakih 40.000 stofov manjši, kakor pa je poraba.

Žal pa imamo na drugi strani važne činitelje, ki niso tako v naš prilog. Predvsem se moramo zavedati, da so pivovarne še vedno precej dobro založene s starejšimi hmelji in celó lanskega pridelka še niso vsega pokupile. Z ozirom na to in pa okolnost, da se jim radi znatno povečane površine nasadov prihodnjih par let pomanjkanja hmelja ni bati, se za letošnji pridelek najbrže ne bodo preveč trgale in si navijale cen. Prav tako valutarne razmere niso ugodne. Vrednost ameriškega dolarja nameravajo namreč še znižati in za njim hočejo potisniti tudi Angleži svoj funt; nemška marka pa ima le malo kritja več in lahko vsak čas strmoglavi navzdol, naš dinar pa se vidno krepi. Zamočani devizni predpisi močno otežkočujejo živahno trgo-

vanje in nepovoljno vplivajo na gibanje cen. Poza-  
biti tudi ne smemo, da je hmeljska trgovina lani  
radi ponesrečene spekulacije na Ameriko pre-  
trpela težke izgube, katere bo letos skušala kriti  
in bo zato bolj previdno tipala.

Dobiti iz tega labirinta nejasnih obrisov cenov-  
nih činiteljev zanesljivo kalkulacijo, je res nemo-  
goče. Vsekakor pa je gotovo, da abnormalno vi-  
sokih cen letos ne bo, za dobro blago pa se bo le  
dosegla tudi primerna cena. Ker bo prvovrstnega,  
težkega in zlasti v barvi brezhibnega blaga močno  
primanjkovalo, mu bo zato brez dvoma tudi cena  
razmeroma visoka. Nas letos pridelek vsekakor  
glede množine in tudi glede kakovosti ne bo po-  
sebnost zadovoljil. In mnogo tudi po naši krivdi. Če  
bi bili namreč vsaj deloma sledili vsem nujnim po-  
zivom našega lista in hmelj zlasti v kobule vsaj  
parkrat škropili, bi zanesljivo dobili obilnejši in  
boljši pridelek. Sedaj nam pa ne preostane dru-  
gega, kakor da hitimo z obiranjem, lepo obiramo,  
skrbno prebiramo in pazljivo sušimo, da dobimo  
čim več v barvi brezhibnega gladko zelenega blaga.

S prodajo pa bodimo oprezni in na noben na-  
čin ne ponujajmo blaga, da si sami ne ubijemo  
cene. Le če ohranimo mirno kri in močne živce,  
bomo tudi letos dosegli paritetno ceno. Sicer smo  
pa letos z novim pridelkom nekam pozni in ga je  
medtem že tudi v Nemčiji in na Češkem nekaj na  
razpolago. Dočim smo pri nas dosegli pri brezpo-  
membnih nakupih za vzorce ceno do 70 Din za kg,  
je bila v Nemčiji že prodana prva manjša partija  
letošnjega Hallertauskega hmelja po 100 Din za kg,  
na Češkem pa se polagoma že razvija kupčija in  
plačuje do 65 Din za kg. V kolikor se bodo te cene  
držale in niso to le nakupi za vzorce, moramo  
torej sorazmerno tudi pri nas kot začetno ceno  
doseči za dobro blago vsaj 50 Din za kg, potem  
pa se držati paritete, kakor se bodo pač gibale  
cene. Nikar pa si ne pustimo flačiti cene od niko-  
gar in si jo tudi sami ne kvarimo. Zašto vprav tako  
ne smemo prodajati najprej slabšega, prvoobra-  
nega in podbranega blaga, da bo flačil ceno tudi  
boljšemu, temveč le po blago mora prvo na trg,  
da potegne potem za seboj še slabše. Sicer je  
marsikom res že trda za denar, toda več bo za-  
leglo jutri pet kovačev kakor pa danes trije.

## Razno

Hmeljarstvo na Madžarskem. Statistični urad v  
Budapešti je izdal pregled površine hmeljskih nasadov  
in pridelka hmelja na Madžarskem, kakor sledi (številke  
zaporedoma: leto, nasadov oralov, pridelek stofov, na  
1 oral): 1927/28 461, 1394, 3.—; 1928/29 405, 1472, 3-60;

1929/30 404, 1397, 3-50; 1930/31 398, 1244, 3-10; 1931/32  
171, 640, 3-70; 1932/33 186, 591, 3-20.

Konsum piva v Angliji se stalno dviga, odkar so  
lani v aprilu znižali pivski davek in je pivo zopet ce-  
neje. V času od 1. maja 1933 do konca aprila 1934 je  
znašal konsum piva 24,728.749 hl, t. j. za 3,703.455 hl  
ali 17,66% več kakor v istem razdobju 1932/33, ko je  
znašal le 21,025.294 hl.

Uvoz hmelja v Anglijo se zato prav tako dviga in  
je znašal v prvih štirih mesecih letošnjega leta 6278  
stotov, dočim v istem času lanskega leta le 1529 stotov.

Po čim je pivo v Ameriki? Domače pivo je razme-  
roma poceni in stane liter le 5 Din. Inozemsko pa je  
drago, ker je na vsak liter skoro 10 Din samo carine.  
Vendar pa domače pivo ni najboljše in zato pije mar-  
sikdo raje inozemsko, če to seveda zmore. Največ piva  
se je uvozilo lani v Ameriko iz Plzna, namreč 1960 hl,  
čeprav se toči v Ameriki plzenski »Prazdroj« po 24 Din  
liter in je torej skoro petkrat dražji kot domače pivo.  
Sicer pa se uvaža razmeroma malo piva v Ameriko in  
so ga lani vse nemške pivovarne uvozile le 540 hl.  
Sedaj bodo menda uvozno carino znižali na polovico,  
kar pa najbrž ne bo dosti izdalo, ker bo vključ temu  
inozemsko pivo še vedno vsaj še enkrat dražje kot  
domače.

V Nemčiji so strogi. Kakor znano, si mora v Nem-  
čiji vsak, ki hoče saditi hmelj na novo, preskrbeti pred-  
hodno dovoljenje. To dovoljenje pa more dobiti le tisti,  
ki je v preteklem letu dosegel v svojih nasadih po-  
vpredni pridelek, ki je preračunan na celo Nemčijo,  
torej lani 710 kg na 1 ha odnosno 142 kg na 1000 rastlin.  
Poleg tega mora imeti dobro škropilnico, sposobno  
sušilnico in tudi vse druge predpogoje za pridelovanje  
kvalitetnega hmelja, sicer se mu potrebno dovoljenje  
ne izda. Izgleda, da hočejo v Nemčiji na ta način izlo-  
čiti vse zanikrne hmeljarje ter s tem dvigniti kakovost  
pridelka.

## Vprašanja in odgovori

F. P. v G.: Imam nekaj hmelja, ki bi rabil še kak  
teden, da bi dozorel, pa se bojim, da mi porjavi, čeprav  
je sedaj še lepo zelen. Kaj naj torej storim z še nezre-  
lim hmeljem, da mi ne porjavi?

Odgovor: Če hmelj res tudi niti za silo še ni  
dozorel za obiranje, ga poškopite zlasti v kobule z  
1% bakreno-apneno brozgo. Če dež škropivo izpere,  
škropite takoj ponovno. Kakor hitro pa hmelj dozori,  
ga čim najbolj hitro oberite. Z obiranjem je namreč le-  
tos sploh treba hiteti, da dobimo čim več v barvi brez-  
hibnega blaga.

K. S. v Š.: Sedaj že pridno obiramo, vendar opa-  
žamo, da letos hmelj, čeprav dobro posušen, hitro in  
močno »odvolgne« in dobi bolj močno barvo. Kaj je  
vzrok temu pojavu in kako ga preprečiti?

Odgovor: Hmelj po sušenju hitro in preveč »od-  
volgne« ter izgubi barvo, ker ni dobro presušen. Ko-  
bule so se letos hitro in pri preobilni vlagi razvijale in  
nepopolno dozorele ter se zato težko sušijo. Pomagate  
pa si na ta način, da sušite hmelj počasi in pri nižji to-  
ploti, v spodnji lesi pod nobenim pogojem ne nad  
40° C, in da po manj hmelja nasipate na lese, ne nad

tri prste na debelo. Le na ta način se namreč hmelj tudi temeljito presuši, potem ne »odvolgne« preveč in dobro drži barvo.

**F. M. v P.:** Za vzorce so še nekaj plačali, sedaj pa kar čakajo in strašijo s čudno nizkimi cenami. Kaj naj storimo, ali naj prodajamo, ali pa še počakamo?

**Odgovor:** Kupčija se še ni razvila in zato ni mogoče prodajati. Ponujati pa na noben način ne smemo, da si sami ne ubijemo cene. Počakajte torej mirno, da se razvije kupčija in pojavi povpraševanje, potem bomo pa že prodali in dosegli primerno ceno.

## Hmeljarska poročila

**Savinjska dolina:** Od 15. t. m. dalje je glavno obiranje v polnem teku in pri ugodnem vremenu — stalno lepo in toplo, le par noči je bilo izredno hladnih — prav hitro napreduje ter bo, če ne bo začelo nagajati vreme, prihodnji teden glavni pridelek pod streho. Ker v po toči poškodovanih in nekaterih zaostalih nasadih hmelj najbrž ne bo več dobro dozorel, celokupni pridelek morda ne bo znašal niti 7000 stotov. Glede kakovosti bo sicer različen, vsekakor pa bodo nasadi na bolj odprtih legah ter lažji zemlji in zlasti tisti, ki so bili zadnji čas škropljeni z bakreno-apneno brozgo, dali prvovrstno, težko in tudi v barvi prav dobro blago. — Kupčija še vedno miruje. Zanimanja je sicer precej, vendar povpraševanja še malo. Po prvotnih nakupih za vzorce, ko se je plačalo tudi do 70 Din za kg, se skuša sedaj že semtertja nekaj kupovati in uveljaviti znatno nižje cene, katere pa hmeljarji z ozirom na izredno pičli pridelek za dobro blago ogorčeno odklanjajo. Računa se, da bo v nekaj dneh, ko bo že več blaga na razpolago, postala kupčija živahnejša.

**Češkoslovaška:** S tekočim tednom je pričelo obče obiranje, ki pri ugodnem vremenu prav hitro napreduje. Nasadi so se zadnji čas še popravili, vendar pa bo pridelek po cenitvi hmeljarjev le težko dosegel lanskega, po cenitvi trgovskih krogov pa bo znašal skupno do 68.000 stotov, dočim je lani le 62.000 stotov in sicer bi dal Žatec do 47.250 (lani 41.000), Uštek do 13.000 (lani 11.500), Roudnice do 4500 (lani 7000), Duba do 1500 (lani 1000) ter Tršice in drugi kraji do 1750 (lani 1500). Vlažno in toplo vreme zadnjih dni je prav ugodno vplivalo na razvoj kobil in računa se, da bo v najboljših legah letos prvovrstno, težko, enakomerno in gladko zeleno blago, pa tudi v ostalih pridelek prav dober. Ponovno deževje in hladnejše vreme je prepredilo nevarnost rdečega pajka in bodo tudi zapozneli nasadi dali dober pridelek; slabše je le blago iz nasadov, ki jih je bilo treba radi bakrenega paleža predčasno obrati. — V kupčiji zaenkrat še ni mnogo živahnosti. Za lanski pridelek ni več dosti zanimanja in so cene nazadovale na 50–58 Din za kg. Za letošnji pridelek pa je že nekaj povpraševanja in je bilo nekaj manjših partij prvoobranega blaga že prodano ter se je plačalo za dobro blago do 65 Din za kg; po tej ceni se z nakupovanjem zaenkrat le polagoma tipa, vendar bo v kratkem prišlo najbrž tudi do večjih zaključkov.

**Nemčija:** Radi podnevi toplega in ponoči hladnega vremena ter jutranjih megla se je zadnji čas začela širiti peronospora in napadati kobule ter zlasti pozni hmelji vedno slabše obetajo. Zgodnji hmelji se že

splošno obirajo, ker so radi bakrenega paleža in peronospore kobule že pričele rjaveti. Celokupni pridelek v Nemčiji bo znašal le kakih 50.000 stotov, dočim je lani 83.000 stotov. Mnogo škode je povzročila suša, še več pa rdeči pajek, ki je zadnji čas mnoge nasade skoro popolnoma opustošil. Najhuje je prizadet največji nemški okoliš, Hallertau, ki bo dal komaj polovico lanskega pridelka. Prav tako je pajek opustošil tudi Teftnang, ki bo dal komaj 3000 stotov, dočim je lani 7000. Pač pa obeta dobro Spalt, ki bo dal vsaj toliko kakor lani in bo blago prvovrstno. Pozni hmelji v Hersbrucku bodo dali precej toliko kot lani, v Württembergu pa komaj polovico. Splošno ima Nemčija letos izredno pičlo letino, pa tudi kakovost blaga v glavnem ne bo zadovoljila; za gladko zeleno in težko blago bo trda. — Ker so izgledi za letošnji pridelek bolj slabi, je bilo zadnji čas za lanski letnik zopet več povpraševanja in prometa. Pri čvrsti tendenci notira Hallertau 62–75 Din ter Württemberg in Hersbruck 58–65 Din za kg. Za letošnji pridelek še ni dosti zanimanja, vendar pa je prva bala letošnjega Hallertauskega hmelja baje že bila prodana in sicer po 103 Din za kg. Hmeljski monopol, ki ga je izvrševala hmeljska prometna družba, name ravajo letos prekiniti in do konca novembra pustiti prosto trgovanje; pač pa bi pri tem določili obvezne cene 59–117 Din za kg.

**Francija:** Stanje nasadov v splošnem zadovoljiva in hmelj normalno dozoreva. Ako ne bo nagajalo vreme, bo pridelek v vsakem oziru brezhiben, letina pa dobro srednja. Nasadi zgodnjega hmelja, katerih pa je le malo, so večinoma že obrani, vendar je bil pridelek pičel. Splošno pa se računa, da bo pridelek glede množine in kakovosti boljši kakor lani. — Tržišče je še mirno. Za starejše letnike ni več dosti zanimanja, letošnjega blaga pa je še malo na razpolago, vendar se računa, da mu bo cena kakih 70 Din za kg.

**Belgija:** Stanje nasadov je nadalje zadovoljivo in obeta v vsakem oziru dober pridelek. Razvoj hmeljske rastline normalno napreduje. — Tržišče je razmeroma mirno, vendar precej napeto. Lanski pridelek notira Poperinghe 32 Din, letošnji v predprodaji za oktober-november pa 35 Din za kg.

**Anglija:** Stanje hmeljskih nasadov nadalje dobro obeta, vendar bi bilo za normalni razvoj kobil potrebno več vlage. Rastlina je zdrava, semtertja se sicer pojavlja rdeči pajek, vendar pa dosedaj ne povzroča resnejših skrbi. Glede množine in tudi v barvi slabši pridelek obeta vrsta Fuggles, ki le slabo prenaša sušo, dočim ostale vrste hmelja obetajo v vsakem oziru srednje dobro letino. — Tržišče je mirno, brez zanimanja in prometa. Cene za lanski in starejše letnike so le nominalne in nespremenjene.

**Amerika:** Pri ugodnem vremenu hmelj dobro dozoreva in v Kaliforniji se počasi že začena z obiranjem. Cenitev letošnjega pridelka je težavna, vendar je verjetno, da v kljub vsemu končno glede množine le ne bo dosegel lanskega. — Tržišče je mirno. Pivovarne so še zadosti krive in zato le malo kupujejo. Radi pičlega prometa in slabe zaključne tendence so cene še popuščajo in notira sedaj domači pridelek lanski letnik 22 do 28 Din, predlanski 15–20 Din, letnik 1931 pa 12–15 Din in starejši 8–10 Din, že zacarinjen inozemski pa lanski 78–95 Din in predlanski 35–60 Din za kg, vse le boljše

in najboljše blago. S 1. avgustom je bilo neprodanega domačega lanskega pridelka še 37.500 bal in starejših letnikov 8800 bal, dočim lani v istem času le 5152 in 5000 bal.

Vse cene na inozemskih tržiščih so preračunane po pariteti v Zürichu.

Splošno: Četudi so se nasadi povsod precej popravili, vendar sedanje cenitve najbrže ne bodo držale in bo pridelek glede množine in kakovosti najbrž splošno razočaral. Ako tudi je že marsikje precej letošnjega pridelka na razpolago, pa trgovina kar ne more pričeti z nakupovanjem; po lanskih slabih izkušnjah in težkih izgubah letos zelo previdno tipa in skuša uveljaviti čim nižje začetne cene. Vsekakor pa bo za kompaktno, težko in gladko zeleno blago povsod precej trda in če hmeljarji ne bodo preveč popustljivi, bo zlasti za tako blago že treba nastaviti višje cene.

## Za razvedrilo

Zob za zob.

V neki družbi sta se srečali dve dami.

»Ah,« je dejala prva ošabno, »prav dobro se vas spominjam, gospa doktorjeva. Vaš oče je bil znan konjski mesar v našem mestu.«

»Da,« je odgovorila druga, »in vaši starši so bili naši najboljši odjemalci!«

Naročajte, čitajte, priporočajte in razširjajte prvi slovenski in prvi hmeljarško-strokovni list v državi

# SLOVENSKI HMELJAR

Zbirajte in prispevajte za tiskovni sklad, da se list še bolj razmahne in mu v sezoni omogočite tudi čim več posebnih izdaj!



Sprejema hranilne vloge in jih obrestuje najbolje. Denar je pri njej naložen popolnoma varno. Za hranilne vloge jamči poleg rezerv in hiš nad 5000 članov-posestnikov z vsem svojim premoženjem

## LJUDSKA POSOJILNICA V CELJU

v novi, lastni palači

na voglu Kralja Petra<sup>traj</sup> ceste in Vodnikove ulice

registrovana zadruga z neomejeno zavezo